

Poznajemy Amazonię z małpką Sai

Konspekt lekcji na temat filmu pt.:
„Amazonia. Przygody małpki Sai”
dla klas I-III

Autor: Paulina Krześniak

Gutek Film Sp. z o.o.
Al. Wojska Polskiego 41 lok. 43
01-503 Warszawa
Tel. 22 536 92 00
sekretariat@gutekfilm.pl

Temat: Poznajemy Amazonię z malpka Sai.

Cele lekcji:

- rozwijanie wrażliwości uczniów poprzez kontakt ze sztuką filmową,
- przybliżenie uczniom regionu Amazonii: wiedzy na temat jego położenia oraz fauny i flory,
- uświadomienie dzieciom konsekwencji masowego wycinania lasów,
- zachęcanie uczniów do rozmowy na temat różnic między cywilizacją a życiem na łonie natury,
- kształcenie umiejętności rekonstruowania poznanej fabuły,
- rozwijanie umiejętności samodzielnego myślenia,
- doskonalenie umiejętności formułowania myśli z uwzględnieniem zasad kultury słowa,
- ćwiczenie umiejętności korzystania ze słowników.

Treści podstawy programowej:

1. Edukacja polonistyczna:

1) w zakresie umiejętności społecznych warunkujących porozumiewanie się i kulturę języka:

b) w kulturalny sposób zwraca się do rozmówcy, mówi na temat, zadaje pytania i odpowiada na pytania innych osób, dostosowuje ton głosu do sytuacji, np. nie mówi zbyt głośno,

c) uczestniczy w rozmowie na tematy związane z życiem rodzinnym i szkolnym, tak, że inspirowane literaturą – tu sztuką; (...)

3. Edukacja muzyczna. Wychowanie do odbioru i tworzenia muzyki: śpiewanie i muzykowanie, słuchanie i rozumienie.

5) świadomie i aktywnie słucha muzyki, potem wyraża swe doznania werbalnie i niewerbalnie (...)

6. Edukacja przyrodnicza:

1) w zakresie rozumienia i poszanowania świata roślin i zwierząt:

e) zna zagrożenia dla środowiska przyrodniczego ze strony człowieka... - rozszerzająco: wycinanie lasów

4) wymienia zwierzęta i rośliny typowe dla wybranych regionów Polski; rozpoznaje i nazywa niektóre zwierzęta egzotyczne;

7) zna wpływ przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin:

a) wpływ światła słonecznego na cykliczność życia na Ziemi,

b) znaczenie powietrza i wody dla życia.

Celem kształcenia ogólnego w szkole podstawowej jest:

(...)

2) zdobycie przez uczniów umiejętności wykorzystywania posiadanych wiadomości podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów;

3) kształtowanie u uczniów postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Do **najważniejszych umiejętności** zdobywanych przez ucznia w trakcie kształcenia ogólnego w szkole podstawowej należą:

(...)

3) myślenie naukowe – umiejętność formułowania wniosków opartych na obserwacjach empirycznych dotyczących przyrody i społeczeństwa;

4) umiejętność komunikowania się w języku ojczystym i w języku obcym, zarówno w mowie, jak i w piśmie;

5) umiejętność posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi, w tym także dla wyszukiwania i korzystania z informacji;

6) umiejętność uczenia się jako sposób zaspokajania naturalnej ciekawości świata, odkrywania swoich zainteresowań i przygotowania do dalszej edukacji;

7) umiejętność pracy zespołowej.

Metody pracy:

- pogadanka,
- burza mózgów,

- prezentacja,
- karta pracy: rysowanie, ćwiczenie pisemne,
- dyskusja,
- praca ze słownikiem.

Materiały i pomoce:

- *Amazonia. Przygody małpki Sai*. reż. T. Ragobert, Francja, Brazylia 2013,
- materiały ilustracyjne dotyczące Amazonii przygotowane przez nauczyciela (najlepiej wyświetlić je na ekranie),
- karty pracy dla wszystkich uczniów,
- słowniki języka polskiego (po jednym dla każdej pary uczniów).

Przebieg lekcji:

1. Pogadanka. Nauczyciel pyta dzieci, czy film pt. *Amazonia. Przygody małpki Sai* podobał im się oraz co zwróciło w nim ich uwagę. Warto zapytać dzieci, co wyróżnia ten film na tle innych i zwrócić uwagę na następujące kwestie:
  - Główną bohaterką filmu jest małpka, a pozostali bohaterowie to inne zwierzęta. Ludzie widoczni są na ekranie bardzo krótko na początku i na końcu filmu.
  - Historia małej małpki opowiadana jest bez słów.
  - O wyjątkowości filmu decydują piękne ujęcia dżungli amazońskiej.
2. Burza mózgów. Nauczyciel pyta dzieci, do czego odnosi się pierwsza część tytułu filmu, czyli: co to jest Amazonia? Pytanie to służy wybadaniu, co dzieci już wiedzą i z czym kojarzy im się Amazonia. Odpowiedzi dzieci zapisywane są na tablicy.
3. Prezentacja. Nauczyciel porządkuje i uzupełnia wiedzę dzieci dotyczącą Amazonii oraz ilustruje ją przygotowanymi wcześniej materiałami (mapa, fotografie). Koniecznie należy uwzględnić następujące treści:
  - Amazonia to region w Ameryce Południowej, obejmujący dorzecze rzeki Amazonki, od której bierze swoją nazwę (nauczyciel wskazuje położenie Amazonii na mapie).
  - Obejmuje ona obszar 7 mln km² – dwadzieścia dwa razy większy niż terytorium Polski.
  - 5,5 mln km² Amazonii zajmuje dżungla amazońska – wilgotny las liściasty, który leży na terenie dziewięciu państw. Amazonia stanowi ponad połowę wszystkich lasów deszczowych na świecie.
  - Las deszczowy podzielony jest na piętra. Każde z tych pięter ma swoich typowych mieszkańców, przyzwyczajonych do określonego rodzaju pożywienia i ilości światła. Górne piętro olbrzymich drzew zamieszkują ptaki. Środkowe piętro wysokich, tworzących baldachim drzew jest domem dla małp, drobnych ssaków i owadów. Dolne piętro zamieszkują dzikie koty, rzekotki drzewne i inne zwierzęta naziemne przystosowane do życia na drzewach. Na wszystkich poziomach lasu przebywają motyle i inne owady.
  - Tereny Amazonii do dziś zamieszkują plemiona, które nigdy nie zetknęły się z cywilizacją.
  - Ze względu na swoje znaczenie lasy Amazonii nazywane są *zielonymi płucami świata*.
  - Wycinanie lasów tropikalnych, które w niektórych miejscach postępuje w zastraszającym tempie, może być katastrofalne w skutkach.
4. Karta pracy. Uczniowie proszeni są o wykonanie polecenia pierwszego w kart pracy. Po upływie przeznaczonego na to czasu uczniowie opowiadają, jakie zwierzęta narysowali w poszczególnych miejscach.
5. Dyskusja. Prowadzący pyta dzieci, czy tytułowa małpka Sai jest mieszkanką Amazonii? Kolejne pytanie dotyczy tego, jak Sai trafia do dżungli. Kiedy dzieci opowiedzą o rozbiciu się awionetki i uwolnieniu małpki z klatki, nauczyciel prosi, by opowiedziały o najciekawszych i najbardziej niebezpiecznych przygodach Sai. Warto podsumować te opowieści pytaniem o to, z czego wynikały trudności Sai w zaadaptowaniu się do nowego środowiska. Nauczyciel

podkreśla, że przed trafieniem do Amazonii małpka żyła w świecie cywilizacji, pod opieką ludzi. Gdy trafiła do Amazonii, nie wiedziała, gdzie szukać schronienia, ani gdzie czają się niebezpieczeństwa. Prawdopodobnie po raz pierwszy w życiu musiała sama zadbać o swoje pożywienie. W dodatku znalazła się w zupełnie nieznanym otoczeniu.

6. Karta pracy. Dzieci proszone są o wykonanie polecenia drugiego z kart pracy. Chętni lub wybrani uczniowie czytają swoje odpowiedzi. Następnie nauczyciel pyta dzieci, czy przypominają sobie, jakie gatunki zwierząt spotyka Sai podczas swojej wędrówki po dżungli amazońskiej. Rozmowa na temat tego, co dzieci zapamiętały, jest punktem wyjścia do wykonania polecenia trzeciego z kart pracy. Uczniów, którzy najszybciej rozwiążą krzyżówkę i podadzą właściwe hasło można nagrodzić (np. plusami). Następnie wraz z prowadzącym dzieci sprawdzają poprawność wpisanych haseł (1. delfin, 2. anakonda, 3. orzeł, 4. krokodyl, 5. boa, 6. jaguar, 7. leniwiec, 8. pancernik, hasło: EKOLOGIA).
7. Prezentacja. Warto pokazać dzieciom fotografie zwierząt, których nazwy pojawiły się w krzyżówce i krótko je scharakteryzować.
8. Praca ze słownikiem. Nauczyciel pyta dzieci, czy wiedzą, co to jest ekologia. Następnie prowadzący rozdaje dzieciom słowniki języka polskiego i prosi, by odszukały w nim to słowo. Wybrany uczeń odczytuje definicję. Następnie nauczyciel prosi dzieci, by wymieniły znane im działania sprzyjające ochronie środowiska oraz takie, które mają na nie zły wpływ.
9. Element wykładu. Nauczyciel zwraca dzieciom uwagę na negatywny wpływ masowej wycinki lasów tropikalnych na środowisko, a w szczególności na:
  - zaburzenie gospodarki wodnej,
  - pustynnienie terenów,
  - osuwanie się terenów spowodowane swobodnym, pozbawionym przeszkód spływaniem wody na wylesionych terenach,
  - zaburzenie bilansu dwutlenku węgla.

Prowadzący podkreśla, jak duże znaczenie mają dla człowieka lasy, a wśród nich tak ogromny obszar leśny jak Amazonia. Lasy oczyszczają powietrze, produkują tlen, gromadzą wodę a także dostarczają człowiekowi żywność i drewno. Masowo je wycinając, sami pozbawiamy się tych korzyści.

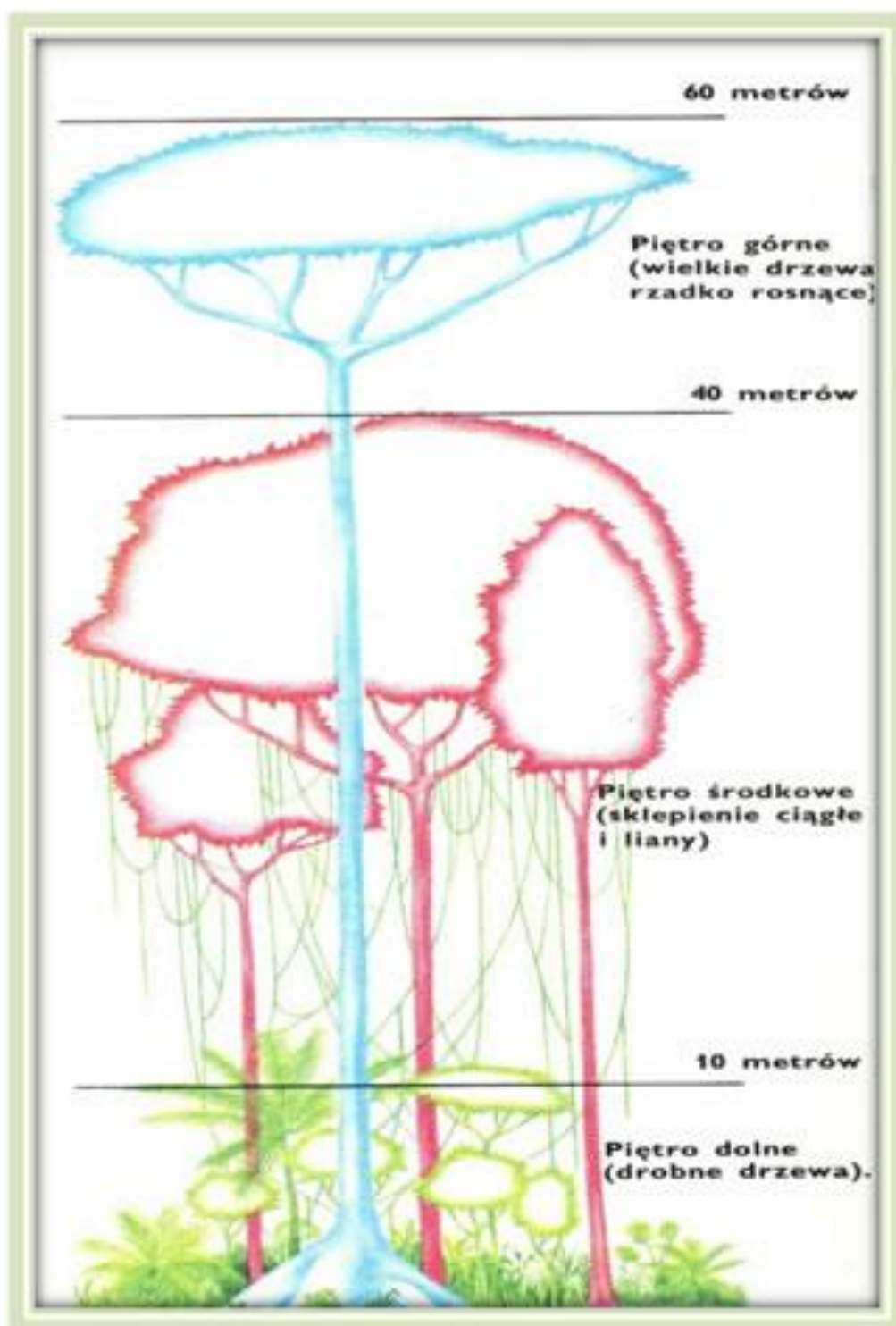
Praca domowa

Wykonaj plakat pt. *Amazonia – zielone płuca świata*, który będzie zachęcał do ochrony tego regionu.

Karta pracy

Polecenie 1.

Korzystając ze zdobytych informacji, narysuj obok poszczególnych pięter lasu tropikalnego charakterystyczne dla nich zwierzęta.

Polecenie 2.

Jak mogła się czuć Sai, kiedy znalazła się w Amazonii?

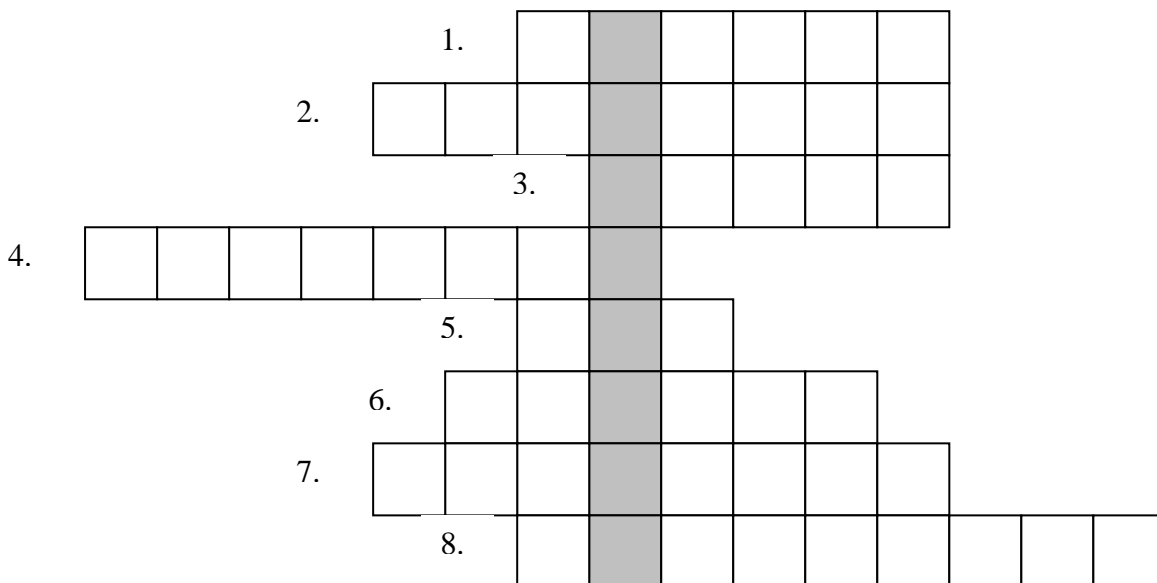

Polecenie 3.

Uzupełnij krzyżówkę nazwami zwierząt, które Sai spotyka w Amazonii. Litery w szarych polach utworzą hasło.

1. Wodny ssak.
2. Gatunek węża z rodziny dusicieli.
3. Duży ptak drapieżny. Występuje w godle Polski.
4. Drapieżny gad, który przypomina dużą jaszczurkę. Jego ciało pokryte jest kostnymi tarczami.
5. Wąż z gatunku dusicieli. Jego nazwa jest bardzo krótka, choć ciało węża osiąga długość czterech metrów.
6. Jeden z wielkich kotów, trzeci co do wielkości po lwie i tygrysie.
7. Najbardziej leniwe zwierzę świata.
8. Ssak, którego ciało okrywa złożony z łusek pancerz.